

Till
Näringsdepartementet
N2017/01869/RS

Stockholm 12 juni 2017

Remissyttrande "Effektivare sanktioner i livsmedelskedjan m.m." (Ds 2017:5)

Sveriges Konsumenter stödjer i huvudsak förslagen i promemorian. Vi har under många år drivit frågan om strängare straff och mer effektiv kontroll och tillsyn för att förebygga och stoppa fusk och slarv med livsmedel och foder. Detta är brott som gäller liv och hälsa och har enligt vår mening hanterats för lättvindigt och utan tillräckligt starkt konsument- och djurskyddsperspektiv såväl vad gäller reglerna som tillsynen av efterlevnaden. Detta är ett område där konsumenter och djurägare själva har mycket svårt att bedöma säkerhet, ärlighet och äkthet, vilket också gör detta till en fråga om förtroende för såväl marknaden som samhället.

I vårt dokument "60 lösningar för en stark och hållbar konsumentpolitik" har vi, tillsammans med våra medlemsorganisationer, utformat vår hållning så här: *"Skapa en mer effektiv och likvärdig livsmedelskontroll genom att överföra ansvaret från kommunerna till staten. Därmed behandlas livsmedels- och djurskyddskontrollerna lika. Brott, fusk och slarv ska förebyggas genom hårdare straff och sanktioner."*

Problemen är många och mångfacetterade. Det finns systemfel och resursbrister som lett till alltför få åtalsanmälningar, än mindre till fällande domar. Flera av de senaste årens livsmedelsskandaler bär syn för sägen, såväl de som upptäckts av tillsynsmyndigheter som de som upptäckts av massmedia. Detta blir extra allvarligt med tanke på rapporter om att fusk med livsmedel sker systematiskt och alltmer blir en del av den organiserade brottslighetens verksamhet.

I promemorian görs en grundlig genomgång av gällande bestämmelser och en i våra ögon korrekt och väl avvägd bedömning av lämpliga förändringar. Att fängelse med upp till två år införs är välkommet, med tanke på allvaret i brotten. De centrala är att det blir mindre attraktivt och svårare att fuska och slarva med livsmedel och foder. Som konstateras i promemorian är överträdelserna mot gällande bestämmelser omfattande och det är angeläget att det blir en tydlig förändring snarast möjligt.

För vissa typer av överträdelser föreslås straff ersättas med sanktionsavgifter. Om detta leder till att tillsynen fungerar mer effektivt och att reglernas sammantaget blir mer effektiva och avskräckande än idag, så stödjer vi den idén. Som pekas ut i 6.2.4 är det dock viktigt att det som avkriminaliseras verkligen är synnerligen lindriga brott utan större effekter för

människor och djur och att man ”prövar sig fram” genom att inledningsvis enbart låta ett mindre antal regler omfattas av denna nyordning.

Vi stödjer också principen om ett strikt ansvar såväl för straff för sanktionsavgifter, med den argumentation som framförs i promemorian.

Stockholm dag som ovan

Jan Bertoft
generalsekreterare